

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЬАТИ

Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiga boshlagan • www.uzas.uz • 2009-yil, 24-aprel • № 17 (4000)

САНЬАТ – ЗЗГУЛИК ЭЛЧИСИ

Аввал хабар қилинганидек, шу кунларда Ўзбекистон Бадий академиясининг Марказий кўргазмалар зали ва унинг атрофидаги кўча ва айвонларда, Мустақиллик, Қағағон курбонлари хотириаси майдонлари, Алишер Навоий номидаги Катта театрга туаша хиёбонда, «Мовий гумбазлар» бўғига ва Каффол Шоший тарихий-меморијал мажмуасида Тошкент шаҳрининг 2200 йиллиги ва рассомлар кунига багишланган «Тасвирий санъат ҳафталиги» тадбирлар бўлиб ўтмоқда.

каби мамлакатлардан ҳам ижодкорлар иштирок этиштани фикримизга далил бўла олади.

Мустақиллик йилларида Президентимиз Ислом Каримовнинг бевосита рахнамолигида мамлакатимиздаги бадий ва амалий санъат ижодкорлиги соҳаси риҷохига ҳам алоҳига эътибор берилаетган бугунга келиб ўз самарасини кўрсатмоқда. Ён мўйсалам усталиари, ҳайкалтарошлар, купол ва ганингорлар, либосчилар ўзлари учун яратилган имкониятлардан тўла ва унумли фойдаланган ҳудуд истеъоддинарни янда ёркин намоён этмоқдадар. Уларнинг энг яхши асрлари мамлакатимиздагина эмас, ҳорижий давлатлардаги нуфузли кўргазмаларда ҳам намоимиёт этилмоқда. Энг мухими, бизда азал-азалдан мавжуд «устоз-шоғирд» аънаналари қайта тикланди, жуда кўп соҳаларда устозларнинг ижод мактаблари ташкили этилди.

Хафталики дастурига кўра, санъат соҳаси ихломандарни ҳафталик давомимида Камолиддин Беҳзод номидаги миллий рассомлик ва дизайн институти ўтикуччи таалебларининг «Устоз ва шоғирд», Тошкентнинг 2200 йиллигига багишланган «Озод юртимнинг обод пойтаки», «Илҳом парисиг», республика ижодиёт марказининг «Камалак — 2009. Миллий аънаналар ва замонавийлик» мавзусидаги кўргазмаларини томоша қўйдилар. Кўргазмаларда пойтахтида, Коракалпогистон Республикаси ва вилоятларда яшаб ижод килаётган расом, купол, ҳайкалтарош, зардўз, дизайнер, ёточ ва ганч ўймакорлиги усталиари, модельлерларнинг энг яхши ишлари мухлислар ҳукмига ҳавола этилди.

Ўзбекистон Бадий ижодкорлар ўчишаси ташаббуси билан Олий ва ўрта маҳсус, Ички ишлар, Соғлиқни саклана вазирликлари, Миллий телерадиокомпания, Миллий ахборот агентлиги, «Ўзбектуризм», «Ўзбеккино» давлат акционерлик компаниялари ҳамкорлиги учунчи марта ўтиқаилаётган ўзбекистонларни кўса вакт ичда ўз мухлисларига эга бўлиб, мадданий ҳаётимизнинг сезилилари воеаларидан бирга айланди. Ҳафталика бир катор ҳорижий мамлакатлар, жумладан, Буюк Британия, АҚШ, Россия, Хитой, Ҳалқ Республикаси, Озарбайжон

Муҳаббат ва баҳт ҳақида канчалик кўп гапириганимиз сари у ўз кадрни оширганча ҳаёлларга айланавараркан. Буласриз бирор бир бадий асар ёки фильмни тасаввур килиш мушкул.

Ўтган хафа Алишер Навоий санъат саройида намоиш этилган «Мактуб» (режиссер ва

бат ҳақида хикоя қилинмайди, муҳabbatning ўзи бутун бўй-басти, оғриклири билан кўз ўнгингизда намоён бўлади. Унда сиз киновасар ҳаракмонларига ҳамдара бўлганча муҳabbatning мунгли қўшиғи тинглайсиз. Бу қўшиқда Русстан ва Нигина ролларни ижро этган истеъоддли актёrlар Бобур

киёфасида севиб-севилган бу ҳаётни арта тарк этиштани, Нигинага баҳт беролмаганидан ўкинаётгани, бундан ўзини айбор сеёзганини актёргинга ўйчан нигоҳ сўзисиз айтиб туради. Айни дамда актёр бу кечинмаларни ўзида яшаттанилига ишонасиз. Бобур Йўлдошев ва Райно Шодиева жуфтлигини муваффақиятли чиқсанлигини ҳам алоҳига тъвидлаш жоиз.

Воқеалар афсоналар шаҳри Самарқандга кечади (мазкур фильм Самарқанд шаҳридан «Art Graphics Group» студияси томонидан сурʼат олининг). Профессионал санъаткорлар (таникли эмас, факат таниклининг ўзини маҳорат учун мезон бўла олмайди) Мурод Рахабов, Бобур Йўлдошев ва Райно Шодиевлар иштироки ҳақиқи актёrlар ансамблини вужудга келтирган. Такдимотда Мурод Рахабов шундай деди: «Агар мендан сиз қанака ролларни ўйнаши хоҳлардингиз дейишиш, мен айнан мана шу филмда ижро этган — Саид ролимни айтган бўлариди».

Филими томоша килгач, айн бўлдики, актёр бежизга бундай демаман экан. Синчков томошабинлар сезандир, бир хавотир бор эди: актёр иштирокидаги аввалиг иккичу филмда узини тақрорлагани, «штамп»-лардан озод бўлолмаётган сир эмас. Лекин «Мактуб»даги Мурод Рахабов ва Бобур Йўлдошевлар ижороси, актёр ўзидаги захири имкониятлардан тўлалигича фойдаланиши учун унга аввало сценарий ва режиссура бўлиши шарт эканлигини яна бир бор кўрсатди.

Холида ФОЗИЕВА

сценарий муалифи Нозим Тўлахўжаев) Янги фильм Йўлдошев ва Райно Шодиевларнинг қалъи қалъи чиккан, десак муболага бўлмайди. Юрақдан чиқкан дард юралага боради... Баҳтнинг шаробидан энди қоникиб инаётганида оғир дардга чалинган Рустамнинг

бат ҳақида хикоя қилинмайди, муҳabbatning ўзи бутун бўй-басти, оғриклири билан кўз ўнгингизда намоён бўлади. Унда сиз киновасар ҳаракмонларига ҳамдара бўлганча муҳabbatning мунгли қўшиғи тинглайсиз. Бу қўшиқда Русстан ва Нигина ролларни ижро этган истеъоддли актёrlар Бобур

киёфасида севиб-севилган бу ҳаётни арта тарк этиштани, Нигинага баҳт беролмаганидан ўкинаётгани, бундан ўзини айбор сеёзганини актёргинга ўйчан нигоҳ сўзисиз айтиб туради. Айни дамда актёр бу кечинмаларни ўзида яшаттанилига ишонасиз. Бобур Йўлдошев ва Райно Шодиева жуфтлигини муваффақиятли чиқсанлигини ҳам алоҳига тъвидлаш жоиз.

Воқеалар афсоналар шаҳри Самарқандга кечади (мазкур фильм Самарқанд шаҳридан «Art Graphics Group» студияси томонидан сурʼат олининг). Профессионал санъаткорлар (таникли эмас, факат таниклининг ўзини маҳорат учун мезон бўла олмайди) Мурод Рахабов, Бобур Йўлдошев ва Райно Шодиевлар иштироки ҳақиқи актёrlар ансамблини вужудга келтирган. Такдимотда Мурод Рахабов шундай деди: «Агар мендан сиз қанака ролларни ўйнаши хоҳлардингиз дейишиш, мен айнан мана шу филмда ижро этган — Саид ролимни айтган бўлариди».

Филими томоша килгач, айн бўлдики, актёр бежизга бундай демаман экан. Синчков томошабинлар сезандир, бир хавотир бор эди: актёр иштирокидаги аввалиг иккичу филмда узини тақрорлагани, «штамп»-лардан озод бўлолмаётган сир эмас. Лекин «Мактуб»даги Мурод Рахабов ва Бобур Йўлдошевлар ижороси, актёр ўзидаги захири имкониятлардан тўлалигича фойдаланиши учун унга аввало сценарий ва режиссура бўлиши шарт эканлигини яна бир бор кўрсатди.

Холида ФОЗИЕВА

Давлатимиз раҳбарининг «Ягонасан, муқаддас Ватан» мавзусида энг яхши қўшиқлар танловини ўтиқаиш тўғрисидаги қароридан кўплар қатори мен ҳам кувондим. Ўйлаб кўрсак, ҳалқимизга неча асрлардан бери маънавий ҳамроҳ бўлиб келаётган, маъно-моҳияти олис мозайя бориб тақалидиган, ота-боболаримиз босиб ўтган шонли-сурони йилларни ўзида аks этиради-ган кўплаб қўшиқларимиз бор. Уларни алоҳига гурур билан кўйлаймиз, мирикib тинглаймиз. Биргина «Қаро кўзум»нинг ўзи тингловичга олам-олам завк багишлайди.

Мамлакатимиз мустакилка эршигач, биз унан алоҳига аҳамиятли вазифалардан бири озод Ватан туйгусини хис этиш, элим, юртим деб яшаш, уни

ёмон кўзлардан асраб-авайлаш бўлди, Юртимизнинг «Шу азиз Ватан — барчамизининг», «Биздан озод ва обод Ватан колсин», деган саҳовати, бағрикент шиорлари ўртага ташланди. Токи шундай экан, барчамиз учун бир-

нода аввалги «Ўзбекистон — Ватаним» қўшиқлар танловининг мантиқий давоми билан бу галги тадбир мадданий ҳаётимизда ўзига хос воеака бўлишига ишончим комил.

Вазифа — қўшиқлар сонини кўпайтириши эмас, барчамиз учун муқаддас макон бўлмиш она — ўзбекистонимизни улуглаш, шашни шарабини химоя килиш, шу улуг мақсад йўлида фидокорона межнат килаётган ватан дошларимизга багишланган янги-янги асрлар яратишдан иборат. Бу асрлар ҳалимийнинг ўзим маънавий мулкига айланли, уларга узок йиллар давомиди ҳамроҳ бўлиб қолса, максадга тўла эришган бўламиш.

Шоқиржон МАҲМУДОВ

Андижон.

Кўшиқ — маънавий ҳамроҳ

дай даҳлор бўлган шу азиз Ватанини, шу муқаддас чаманини кўлаш, мадд этиш, бойликлари бойлик кўшиқ, тинчлигини асрла, ўсиб келаётган ёш авлод қалъида унга ишбатан меҳро-муҳаббат, гурур тўйгуларни шакллантириш, айниска, ижодкор зиёлилар учун виждан ишига, маънавий бурчга айланди десак, муболага бўлмайди. Шу маъ-

нода аввалги «Ўзбекистон — Ватаним» қўшиқлар танловининг мантиқий давоми билан бу галги тадбир мадданий ҳаётимизда ўзига хос воеака бўлишига ишончим комил.

Вазифа — қўшиқлар сонини кўпайтириши эмас, барчамиз учун муқаддас макон бўлмиш она — ўзбекистонимизни улуглаш, шашни шарабини химоя килиш, шу улуг мақсад йўлида фидокорона межнат килаётган ватан дошларимизга багишланган янги-янги асрлар яратишдан иборат. Бу асрлар ҳалимийнинг ўзим маънавий мулкига айланли, уларга узок йиллар давомиди ҳамроҳ бўлиб қолса, максадга тўла эришган бўламиш.

Шоқиржон МАҲМУДОВ

Андижон.

Кўшиқ — маънавий ҳамроҳ

дай даҳлор бўлган шу азиз Ватанини, шу муқаддас чаманини кўлаш, мадд этиш, бойликлари бойлик кўшиқ, тинчлигини асрла, ўсиб келаётган ёш авлод қалъида унга ишбатан меҳро-муҳаббат, гурур тўйгуларни шакллантириш, айниска, ижодкор зиёлилар учун виждан ишига, маънавий бурчга айланди десак, муболага бўлмайди. Шу маъ-

нода аввалги «Ўзбекистон — Ватаним» қўшиқлар танловининг мантиқий давоми билан бу галги тадбир мадданий ҳаётимизда ўзига хос воеака бўлишига ишончим комил.

Вазифа — қўшиқлар сонини кўпайтириши эмас, барчамиз учун муқаддас макон бўлмиш она — ўзбекистонимизни улуглаш, шашни шарабини химоя килиш, шу улуг мақсад йўлида фидокорона межнат килаётган ватан дошларимизга багишланган янги-янги асрлар яратишдан иборат. Бу асрлар ҳалимийнинг ўзим маънавий мулкига айланли, уларга узок йиллар давомиди ҳамроҳ бўлиб қолса, максадга тўла эришган бўламиш.

Шоқиржон МАҲМУДОВ

Андижон.

Кўшиқ — маънавий ҳамроҳ

дай даҳлор бўлган шу азиз Ватанини, шу муқаддас чаманини кўлаш, мадд этиш, бойликлари бойлик кўшиқ, тинчлигини асрла, ўсиб келаётган ёш авлод қалъида унга ишбатан меҳро-муҳаббат, гурур тўйгуларни шакллантириш, айниска, ижодкор зиёлилар учун виждан ишига, маънавий бурчга айланди десак, муболага бўлмайди. Шу маъ-

нода аввалги «Ўзбекистон — Ватаним» қўшиқлар танловининг мантиқий давоми билан бу галги тадбир мадданий ҳаётимизда ўзига хос воеака бўлишига ишончим комил.

Вазифа — қўшиқлар сонини кўпайтириши эмас, барчамиз учун муқаддас макон бўлмиш она — ўзбекистонимизни улуглаш, шашни шарабини химоя килиш, шу улуг мақсад йўлида фидокорона межнат килаётган ватан дошларимизга багишланган янги-янги асрлар яратишдан иборат. Бу асрлар ҳалимийнинг ўзим маънавий мулкига айланли, уларга узок йиллар давомиди ҳамроҳ бўлиб қолса, максадга тўла эришган бўламиш.

Шоқиржон МАҲМУДОВ

Андижон.

Кўшиқ — маънавий ҳамроҳ

дай даҳлор бўлган шу азиз Ватанини, шу муқаддас чаманини кўлаш, мадд этиш, бойликлари бойлик кўшиқ, тинчлигини асрла, ўсиб келаётган ёш авлод қалъида унга ишбатан меҳро-муҳаббат, гурур тўйгуларни шакллантириш, айниска, ижодкор зиёлилар учун виждан ишига, маънавий бурчга айланди десак, муболага бўлмайди. Шу маъ-

нода аввалги «Ўзбекистон — Ватаним» қўшиқлар танловининг мантиқий давоми билан бу галги тадбир мадданий ҳаётимизда ўзига хос воеака бўлишига ишончим комил.

Вазифа — қўшиқлар сонини кўпайтириши эмас, барчамиз учун муқаддас макон бўлмиш она — ўзбекистонимизни улуглаш, шашни шарабини химоя

